

Ordblinde / Dysleksiforeningen i Danmark

Taastrup d. 13. marts 2013

Kommentarer til SU-reformen ”Bedre igennem uddannelserne – reform af uddannelsessystemet”

Ordblindeforeningen har med interesse – og stor bekymring – læst regeringens udspil ”Bedre igennem uddannelserne – Reform af uddannelsessystemet”. Vi vil gerne kommentere på dette og komme med nogle bud på, hvad der kunne gøres for, at mennesker læse-/skrivevanskeligheder kommer bedre og hurtigere gennem uddannelsessystemet. Vi vil i denne kommentar forholde os til et udsnit af de otte forslag til målretning af SU systemet.

1. SU i nomineret tid til studerende, der starter deres videregående uddannelser mere end 2 år efter adgangsgivende eksamen

Ordblinde/dysleksiforeningen forslår et øget fokus på, at mennesker med ordblindhed for nogens vedkommende vil skulle bruge ekstra tid efter adgangsgivende eksamen for at komme ind på deres ønskestudie. Hvis der var større fokus på ordblindhed på alle gymnasiale uddannelser, ville flere ordblinde have et bedre gennemsnit og derved ikke skulle kæmpe ekstra for at komme ind på det ønskede studium. Der er desværre stadig mange ordblinde, som ikke er bevidste om deres vanskeligheder og derfor først opdager det på deres videregående uddannelse. Derfor vil en oplysningskampagne om ordblindhed og om de muligheder, man har som studerende med ordblindhed, kunne medvirke til at færre studerende bliver forsinkede. Der til kommer at der vil være ordblinde som bruger længere tid på deres uddannelse, af den simple grund at ordblindhed er et handicap der virkelig er tidskrævende. Det tager lang tid at læse og lang tid at skrive. Derfor vil det være hensigtsmæssigt med mulighed for at søge om dispensation.

2. Øgede krav til de studerende om fremdrift på studierne på de videregående uddannelser

Ordblinde/dysleksiforeningen forslår at der bliver mulighed for at søge om dispensation for mennesker med ordblindhed, således at der bliver mulighed for at mennesker med ordblind kan få længere tid på SU til at gennemføre deres studier.

3. Nye rammer på de videregående uddannelser, der støtter en aktiv studiegennemførelse

Ordblinde/dysleksiforeningen forslår, at man udvider og tilføjer til ”fremdriftpakken”, at der skal være større fokus på at oplyse de studerende om deres muligheder for støtte og

hjælp, hvis de har svært ved at læse og skrive. Det er vores erfaring, at mange studerende ”skjuler” deres vanskeligheder så lang tid, at de gang på gang må skyde deres eksamen, fordi ikke kan overskue den skriftlige opgave – med det resultat, at de bliver forsinkede i deres studium eller falder fra.

4. Øgede krav til universiteter om forbedring til studietiden

Ordblinde/dysleksiforeningen forslår at alle universiteter skal være meget bedre til at informere deres studerende om mulighederne, når man er ordblind. Man kunne med fordel lade sig inspirere af Århus universitets Rådgivnings- og støttecenter.

5. Målretning af SU til gymnasiale suppleringskurser

Ordblindeforeningen ser forslaget om at fjerne muligheden for at få SU til gymnasiale suppleringskurser (undtagen de såkaldte turbokurser) og enkeltfags-HF, som noget nær en katastrofe for de unge ordblinde, der ønsker en gymnasial uddannelse.

Ordblindes læse- og skrivehastighed er meget mindre end ikke ordblindes. Selv hvis en ordblind er velkompenseret med IT-redskaber og rutineret i at benytte disse redskaber, er det langt mere tidskrævende for den ordblind at tilegne sig store stofmængder og at skrive opgaver, fordi IT-redskaber uanset rutine er tidskrævende at benytte. Og dette gælder i endnu større omfang, når der er tale om studier af og på fremmedsprog, fordi den ordblind så kan have brug for at have aktiveret sine ordgenkendelsesprogrammer på begge sprog.

Dette ekstra tidsforbrug betyder, at ordblinde har brug for mere tid til at læse et pensum op, og de kan derfor have brug for at strække deres gymnasiale uddannelse over længere tid, f.eks. et ekstra halvt eller helt år med gymnasiale suppleringskurser eller ekstra HF-fag. Denne mulighed fjernes, hvis reformforslaget gennemføres i den nuværende form.

For nogle ordblinde er det nødvendigt at tage ordblindeundervisning på VUC sideløbende med deres gymnasiale uddannelse, hvilket også tager noget af den (fri)tid, som ikke-ordblinde kan bruge evt. på erhvervsarbejde.

Andre unge, som har et særligt pres på deres tid så som unge eliteidrætsudøvere og studerende på musikalsk grundkursus (MGK) i kombination med gymnasiet, kan få lov til at bruge et ekstra år på deres gymnasieuddannelse, fordi de samtidig med skolegangen og lektierne skal bruge megen tid på at træne henholdsvis idræt og musik. På tilsvarende vis kan ordblinde enkelte steder i Danmark få et ekstra år til en HF-uddannelse, baseret på en bestemmelse i HF-bekendtgørelsen om, at en skoleleder kan tillade en handikappet elev at strække det to-årige HF-forløb til tre år. På nogle uddannelsesinstitutioner

Ordblinde / Dysleksiforeningen i Danmark

henviser lederne de ordblinde elever til at gøre dette ved at supplere op med enkeltfag efter de to års HF-uddannelse. Ordblindeforeningen er bekymret for, at ordblinde nu afskæres fra denne mulighed for at gennemføre en gymnasial uddannelse, hvis de fratages SU i forbindelse med enkeltfags-HF eller gymnasiale suppleringskurser.

6. Højst fem ungdomsuddannelser med SU

Ordblinde/dysleksiforeningen forslår, at UU-vejledning får et vidensløft. Der er alvorlig mangel på viden i UU-vejledningen om ordblindhed og andre læsevanskeligheder. Dette har i nogle tilfælde store konsekvenser for de unge, som ikke får den rette hjælp, bliver fejlplaceret og i værste tilfælde frataget og slukket deres uddannelsesdrømme.

Ordblindeforeningens erfaringer siger, at dette kan være en af forklaringerne på, at nogle påbegynder så mange ungdomsuddannelser.

Ordblindeforeningen noterer derfor med glæde følgende: ”Det er vigtigt for regeringen, at elever med svage faglige og personlige forudsætninger fortsat har mulighed for at foretage de nødvendige omvalg.”

Forslag fra ordblindeforeningen

Konsekvenserne af ordblindhed som handicap kan minimeres. Jo mere viden, der er på alle uddannelsesinstitutioner, jo flere ordblinde studerende vil hurtigt blive opdaget, og jo flere vil kunne gennemføre på normeret tid.

Ordblindeforeningen er dog nødt til at gøre opmærksom på, ordblindhed er et handicap, som i voldsom grad er tidskrævende. Selv for ordblinde, som er velkompenserede med IT-hjælpemidler, og som arbejder seriøst, tager det meget lang tid at læse et stort pensum og skrive lange tekster og samtidig modtage støtteundervisning. Der har i mange år været den misforståelse at ordblinde sagtens kan klare et studiejob ved siden af studiet. Det er desværre ikke rigtigt. Hvis man vil have de ordblinde til at gennemføre på normeret tid, kræver det, at de får ret til at modtage handicaptillægget.

Vi vil meget gerne tilbyde vores ekspertviden i en uddybning af disse forslag, som med garanti vil få de mange mennesker med ordblindhed til hurtigere at gennemføre en uddannelse. Vi ser frem til at høre fra jer.

Med venlig hilsen

Peter Bislev, Politisk udvalg
Juliane Øhlenschläger, Sekretariatsleder